

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertatio Theologica De Formulari Ab Illustrissimis Episcopis Belgii Proposito In Causa Jansenii

Claremontius, Johannes

Coloniæ, 1693

§. VIII. Sensus Nestorii non fuit ambiguus, quamvis multi illum excusarent, qui ad ejurandum Nestorium compulsi sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40333

fiaret, inquit Baronius ad an. 336, Eusebius Cæsariensis præcipuus inter ejus sectatores declarat ipsum docuisse, filium natum non ut creatura, ibidem ad an. 318. Idem Eusebius in quodam Concilio admisit nomen consubstantialis, hoc sensu, quod ex substantiâ Patris esse, idem sit, quod Filius esset ex Patre, non ut pars, ibid. ad an. 425. Confessus iterum fuit, quod Patres usi fuissent nomine ejusdem substantiæ, quodque ipse in eâ explicatione consentiret, ibid.

Similia videri possunt apud S. Epiphanium hærel. 73. & Nicephorum Calistum lib. 8. hist. ubi hic posterior testatur Eusebium & alios sectatores Arii apertè professos, filium ejusdem esse substantiæ cum Patre *Cum autem anathema contra Arium non probarent*, inquit Nicephorus, *ed quod certos se esse dicerent, ipsum hæresim fidei adversam non docuisse, idè hæreticorum infamiâ semper laborarunt.*

Socrates lib. 1. hist. cap. 19. Scribit de Eusebio Nicomediensi & de Theogno Nicæno, quod damnarent errores Ario attributos: sed anathema Ario ejusque doctrinæ dicere nollent. *Quod minimè crederent*, inquit Socrates, *eum qui erat accusatus hominem ejus generis fuisse qui eos errores doceret. Ob hoc unum à Synodo pro hæreticis habitos & exilio multatos.* Denique Theodoretus lib. 1. hist. cap. 6. ait, Secundum & Theonam depositos à Concilio Nicæno, quod nollent subscribere condemnationi Arii, quodque alii ejusdem Patroni compulsi obedivissent.

Unum hic cum scopo observare licet, ex historia nimirum Ecclesiasticâ patere, Arium tam acres & multò plures ac celebres habuisse sui sensus defensores quam habeat Jansenius. Itaque moderatores & magis versipelles, ex contentione illorum, proculdubium arguebant, sensum Arii dubium esse: quem tamen cum suo autore ejurare cogebantur ab Ecclesiâ. Non est ovum ovo similis, quam utriusq; horum causa.

§. VIII.

Sensus Nestorii non fuit ambiguus, quamvis multi illum excusarent, qui ad ejurandum Nestorium compulsi sunt.

Cum Jansenianis objectum fuisset, quod sectatores Nestorii adæti fuissent ipsum condemnare, responderunt factum Nestorii diversum esse à facto Jansenii; quod videlicet illius sensus certus fuerit,

rit, hujus verò incertus sit. At si ex seclatorum cujusque contentione metienda sit certitudo aut incertitudo sensus, magis incertum foret factum Nestorii, qui plures habuit sui sensus excusatores, eosque illustriores. Adeo sensus Nestorii visus est illis purus, ut cum fide catholicâ consentire apertè profiterentur.

Socrates enim testatur, audivisse se ex ejus asseclis, ipsum non docuisse Christum esse purum hominem, sicut Photinus & Paulus Samosatenus antea damnati. *Nunquam enim, ait, Dei substantiam tollit. Sed in carne subsistere asserit, & carni inesse profitetur. Cum enim esset indoctus, naturali tamen facundiâ elatus, vocabulum ipsum Deiparam tanquam larvam reformidabat & locutionem oppugnat.* Hæc Socratis verba refert Nicephorus Calistus lib. 14. hist. cap. 32. & idem videre licet lib. 12. hist. Tripart. cap. 4.

Propterea ipse S. Cyrillus, qui malitiam subodoratus fuerat, Nestorium urgebat, ut non solum veram inter duas naturas unionem in Christo agnosceret, sed insuper modum ipsum loquendi, quod scilicet unus inde sit Christus. Audiamus Nicephorum lib. 15. cap. 30. verba Cyrilli referentem. *Verbum, inquit, ex eo qui verbis exprimi & intelligentiâ percipi nequeat modo hominem factum & Filium hominis dictum esse. Atque id quidem non juxta voluntatem aut beneplacitum solum: sed nec veluti per solius personæ assumptionem & quod diversa ad unionem veram convenerint natura: verum quod unus ex utrisque Christus & Filius Hominis factus.* &c.

Hinc manifestum est Nestorium in speciem Catholicè sensisse, adeò ut Catholicus à suis Seclatoribus jactaretur. Verum Patres Concilii Ephesini nullo modo recipere in suam communionem voluerunt Joannem Antiochenum Patriarcham aliosque Nestorio adhærentes, donec in ipsum ejusque dogmata anathema dixissent. Neque pax inter S. Cyrillum & eundem Joannem cum suis Orientalibus restituta fuit, nisi post Nestorii condemnationem ab ipsis factam: quod patet ex epist. 5. Cyrilli ad eundem Joannem quæ incipit, *Latentur Cœli.*

Similiter Theodoretus qui pro Nestorio adversus S. Cyrillum scripserat, & proinde depositus fuerat à sua Sede, cum ut probaret suam fidem Calchedonensi Concilio se stitisset, non fuit auditus. Quinimò ut Patres animadverterunt ipsum non damnare Nestorium, uno ore clamaverunt: *iste hæreticus est, iste Nestorianus est, hæreticum foras mitte.* Hic autem voce commotus Theodoretus anathema dixit Nestorio: & absque ulteriori fidei suæ probatione Sedi Suæ fuit restitutus.

In eadem Synodo Ibas Edeffenus, cujus Epistola ambiguum sensum continebat, ita ut ab aliquibus probaretur, illum exponere intendebat & probare esse Catholicum. Sed à Patribus impeditus fuit, iustusque damnare Nestorium. At cum effugia quæreret & moram protraheret, illicò eiiciendus erat, nisi incontinenter exclamasset *se decies millies dicere anathema Nestorio.*

§. IX.

Mos Ecclesie adigentis ad condemnationem hæreticorum qui fictis sensibus illudebant Catholicis.

Notum est quantum Pelagiani exquisitis in speciem quibusdam sensibus errores suos excusare moliti sint, quantumque hisce artibus & fidelibus illuderent & Ecclesiam perturbarent. Propterea in illos ita statuit S. Leo ep. 86. *damnent apertis professionibus sui superbi erroris autores & quidquid in doctrinâ eorum universalis Ecclesia exhorruit, detestentur: omniaque Decreta Synodalia quæ ad excisionem hujus hæreseos Apostolica Sedis confirmavit autoritas, amplecti se & in omnibus approbare plenis & apertis ac propriâ manu subscriptis protestationibus eloquantur. Nihil in verbis eorum obscurum, nihil inveniatur ambiguum. Quoniam novimus hanc istorum esse versutiam, ut in quacumque particulâ dogmatis execrandi quâ se à damnatorum societate discreverint, nihil sibi sensuum suorum existiment non saluum.* Ita ille.

Damnato per Concil. Calch. Eutyche, plures ipse habuit qui sensum ejus excusatum vellent: inter quos Atticus quidam Presbyter. Hunc idem S. Leo propterea hæreticum declaravit epist. 77. sive 128.

Hormisdas quoque Papa noluit in communionem recipere plures Orientis Episcopos donec Eutychem, Dioscorum aliosque quos excusare tentabant, condemnassent. Vide ejusdem epistolam 51. ad Epif. Hispaniæ.

Denique ex posterioribus Conciliis tum generalibus tum provincialibus manifestum est, innumeros fuisse homines qui præfatorum hæreticorum aliorumque sensus & doctrinam excusare conati sunt. Hos tamen omnes Ecclesia perpetuò adegit ad eorum condemnationem, ut videre est in Synodis 5, 6. & sequentibus: quorum textus proferre immensum foret. Unum vice omnium propono Concilium Lateranense sub Martino I, celebratum, quod can. 18. ita pronuntiat: *Si*

quis